

1 חוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958

1. הגדרות

(תיקונים: התשע"ח, התשפ"ב)

בחוק זה -

"שר" - חבר הממשלה שהממשלה העניקה לו סמכות לביצוע חוק זה;
"מהנדס" - מהנדס באחד מענפי ההנדסה, שנקבע לענין חוק זה על ידי השר, לאחר התייעצות במועצה;
"אדריכל" - אדריכל באחד מענפי האדריכלות, שנקבע לענין חוק זה על ידי השר, לאחר התייעצות במועצה;
"חוק המועצה להשכלה גבוהה" - חוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958;
"חוק התכנון והבנייה" - חוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965;
"מוסד מוכר" - כמשמעותו בסעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה או מוסד שהתואר שלו הוכר לפי סעיף 28א לאותו חוק;
"המועצה להשכלה גבוהה" - כמשמעותה בסעיף 2 לחוק המועצה להשכלה גבוהה;
"המועצה" - מועצת ההנדסה והאדריכלות המוקמת לפי סעיף 3 לחוק זה;
"פנקס המהנדסים והאדריכלים" - הפנקס שיתנהל לפי סעיף 8 לחוק זה;
"פנקס המורשים להיתר" - כמשמעותו בסעיף 13א;
"תואר מוכר" - כמשמעותו בסעיף 22 לחוק המועצה להשכלה גבוהה או תואר שהוכר לפי סעיף 28א לאותו חוק.

2. ייחוד התואר

(תיקונים: התשנ"א, התשע"ג, התשע"ח)

(א) לא ישא אדם את התואר, "מהנדס רשום" או "אדריכל רשום" או כל תואר דומה לאלה עד כדי להטעות, ולא יתחזה אדם כמהנדס רשום או כאדריכל רשום, אלא אם הוא רשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים.
(ב) בכפוף להוראות סעיף קטן (ג), לא ישא אדם את התואר מהנדס או אדריכל או כל תואר הדומה להם עד כדי להטעות, ולא יתחזה אדם כמהנדס או כאדריכל אלא אם כן הוא רשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים, או שהוא זכאי להירשם בפנקס האמור מכוח סעיף 9(א).
(ג) הנדסאי או טכנאי מוסמך, הממלא כעובד, תפקיד שכיניו כולל תואר כאמור בסעיף קטן (ב), יהא רשאי להשתמש בכינוי התפקיד כאמור, אולם אם השתמש בו בכתב יציין ליד שמו או ליד כינוי התפקיד את המלים "הנדסאי" או "טכנאי מוסמך" לפי הענין; לענין פסקה זו, "הנדסאי" או "טכנאי מוסמך" - כהגדרתם בחוק ההנדסאים והטכנאים המוסמכים, התשע"ג—2012.

3. מועצת ההנדסה והאדריכלות

(תיקון התשנ"א)

מוקמת בזה מועצת ההנדסה והאדריכלות וחבריה יהיו -

- (1) השר, או מי שנתמנה לכך על ידיו, בין דרך קבע ובין מזמן לזמן - יושב-ראש;
- (2) שני נציגי הטכניון מכון טכנולוגי לישראל, נציג אחד של אוניברסיטת תל-אביב ונציג אחד של אוניברסיטת בן גוריון בנגב;

(3) שלושה-עשר נציגי הממשלה שיתמנו על ידיה, ושביניהם יהיו מהנדסים ואדריכלים;
(4) תשעה מהנדסים ואדריכלים שימנה השר על פי המלצת לשכת המהנדסים, האדריכלים והאקדמאים
במקצועות הטכנולוגיים בישראל, ובלבד שאם לדעת השר חדלה הלשכה האמורה לייצג את המספר הגדול
ביותר של הרשומים בפנקס המהנדסים והאדריכלים, על פי המלצת ארגון המייצג בעיקר מהנדסים ואדריכלים,
שלדעת השר נמנה עם חבריו המספר הגדול ביותר של מהנדסים ואדריכלים הרשומים בפנקס האמור.

4. תקופת הכהונה

מהנדסים ואדריכלים שנתמנו חברי המועצה לפי סעיף 3(4) יכהנו בה שלוש שנים, אך אפשר יהיה לחזור ולמנותם.

5. מנין חוקי

רוב חברי המועצה, כשבתוכם היושב-ראש, הם מנין חוקי בישיבות.

6. ועדות

המועצה רשאית למנות, מבין חבריה או מחוצה לה, ועדות לענפי ההנדסה והאדריכלות השונים, ולאצול לוועדות אלה מסמכויותיה.

7. סדרי הדיונים במועצה

המועצה תקבע בעצמה את סדרי דיוניה, במידה שלא נקבעו בחוק זה או בתקנות.

8. פנקס המהנדסים והאדריכלים

השר, או מי שהוסמך לכך על ידיו, ינהל פנקס המהנדסים והאדריכלים ובו מדורים נפרדים לכל אחד מענפי ההנדסה והאדריכלות. הודעה על פתיחת מדור תפורסם ברשומות.

9. 2 רישום בפנקס

(תיקונים: התשכ"ה, התשל"ב, התשנ"א, התשנ"ב, התשע"ח)

(א) ואלה זכאים להיות רשומים בפנקס המהנדסים והאדריכלים, לאחר ששילמו אגרת הרישום שנקבעה בתקנות:

(1) (נמחקה);

(2) בעל תעודה מאת מוסד להשכלה גבוהה באחד מענפי ההנדסה, והתעודה והמוסד הוכרו על ידי השר,

לאחר התייעצות במועצה;

(א2) בעל תואר ראשון לפחות באחד מענפי האדריכלות או אדריכלות הנוף, שהוא תואר מוכר מאת מוסד

מוכר, ותכנית הלימודים לתואר האמור כוללת מקצועות לימוד באדריכלות שנוגעים, במישרין או בעקיפין,

לבטיחות הציבור, בני אדם או רכוש ולרמת המקצוע, ושהשר הורה עליהם לאחר התייעצות עם המועצה ועם

המועצה להשכלה גבוהה; מקצועות הלימוד שהשר הורה עליהם יפורסמו באתר האינטרנט של משרד השר;

(ב2) בעל תואר ראשון לפחות באחד מענפי ההנדסה או האדריכלות מאת מוסד אקדמי במדינת חוץ, ובלבד

שהתואר הוכר על ידי השר לאחר התייעצות עם המועצה;

(3) - (6) (נמחקו).

(א1) הוגשה לשר בקשה להכרה בתעודה ובמוסד כאמור בסעיף קטן (א)2(2) בידי מכללה, או מוסד ללימודים גבוהים

בישראל שאינו אוניברסיטה, שלבוגריהם מוענק תואר ראשון לפחות כתואר מוכר כאמור בחוק המועצה להשכלה גבוהה,

בתחומי ההנדסה, האדריכלות או הטכנולוגיה, יכיר השר במוסד ובתעודה, אם שוכנע לאחר התייעצות במועצה ולעניין

מקצועות הלימוד - גם לאחר התייעצות עם המועצה להשכלה גבוהה, כי ההכשרה האקדמית והמקצועית הניתנת במוסד

הינה ברמה ההולמת הכשרת מהנדסים או אדריכלים בישראל.

(ב) השר יקבע את הרכב הנציגות בחבר הבוחרים באישור ועדת העבודה של הכנסת ואת המינויים האישיים - בהתייעצות עם המועצה.

10. רישום כפול

רשאי אדם להיות רשום ביותר ממדור אחד של פנקס המהנדסים והאדריכלים, אם נתמלאו כל התנאים לרישומם באותם מדורים.

11.

מהנדס רשוי ואדריכל רשוי

3

[תיקונים: התשנ"א, התשע"ח]

(א) מי שהיה רשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים במשך תקופה שהשר, לאחר התייעצות במועצה, קבע בתקנות לענף פלוני או למדור פלוני של הנדסה או אדריכלות והתמחה באותו ענף או באותו מדור במשך תקופה כאמור לאחר שנרשם, יתן לו השר רשיון מהנדס או אדריכל בציון ענף או במדור ההנדסה או האדריכלות שבו הוא נרשם; ואולם מי שהוא בעל תעודה כאמור בסעיף 9 הניתנת רק לאחר תקופת התמחות מסויימת בענף או במדור הנדסה או אדריכלות, רשאי השר, לאחר התייעצות במועצה, להביא אותה תקופה, כולה או מקצתה, בחשבון, אף שבעל התעודה נרשם בפנקס המהנדסים והאדריכלים רק לאחר שניתנה לו התעודה האמורה.

(ב) תקופת הרישום וההתמחות הנדרשת לפי סעיף קטן (א) לא תפחת משנה אחת ולא תעלה על שלוש שנים.

(ב1) על אף האמור בסעיף קטן (א), במניין תקופת ההתמחות הנדרשת בענפי האדריכלות או אדריכלות הנוף של מי שלומד במוסד מוכר, תובא בחשבון תקופת התמחות של עד שנה שהתקיימה החל במחצית השנייה של השנה הקודמת לשנה האחרונה ללימודיו, אף שנרשם בפנקס המהנדסים והאדריכלים רק לאחר תחילת ההתמחות האמורה.

(ג) (1) השר, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, רשאי לקבוע בתקנות תנאים למתן הרשיון כאמור בסעיף קטן (א) ובכלל זה הוכחת כשירותו ונסיונו בהתמחות של מבקש הרשיון; הוכחה כאמור יכול שתיעשה בדרך של בחינות או עבודות שביצע או השתלמויות שעבר, בין בתקופת הרישום כאמור בסעיף קטן (ב) ובין לאחריה, או בדרך של שילוב שלהם או בכל דרך אחרת, הכל כפי שיקבע.

(2) תקנות לפי פסקה (1) יכול שיחולו על כלל המהנדסים והאדריכלים, על סוגים מהם או על ענף מענפי ההנדסה או האדריכלות.

(3) נקבעו בתקנות לפי פסקה (1) תנאים למתן רישיון, הם לא יחולו לגבי מבקש רישיון שהחל את התמחותו במועד שקדם למועד כניסתם לתוקף, ויחולו לגבי התנאים שהיו בתוקף במועד תחילת התמחותו.

(4) נקבעה בתקנות לפי פסקה (1) תקופת התמחות ארוכה מתקופת ההתמחות שהיתה בתוקף במועד תחילת לימודיו של מבקש רישיון, לא תחול ההארכה כאמור לגבי מבקש רישיון שהחל את לימודיו במועד שקדם למועד תחילת תוקפה של ההארכה, ותחול לגבי תקופת ההתמחות שהיתה בתוקף במועד תחילת לימודיו, ובלבד שהשלים את לימודיו בתוך שש שנים.

(5) על אף האמור בפסקאות (3) ו-(4), מבקש רישיון רשאי לבקש כי יחולו לגבי התנאים שמועד כניסתם לתוקף חל לאחר שהחל את התמחותו או לימודיו, לפי העניין.

(ד) לא ישא אדם תואר "מהנדס רשוי" או "אדריכל רשוי" או תואר דומה לאלה עד כדי להטעות ולא יתחזה אדם כמהנדס רשוי או כאדריכל רשוי, אלא אם ניתן לו רשיון כאמור.

(תיקון התשנ"א)

השר, באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, רשאי לקבוע בתקנות אגרה בעד בחינה כאמור בסעיף 11(ג), ורשאי הוא לקבוע סוגים של מהנדסים או אדריכלים שיהיו פטורים מתשלומה.

11. רישיון זמני למהנדס או לאדריכל, ממדינת חוץ

(תיקונים: התשע"ח, התשפ"ב)

(א) על אף האמור בסעיף 11, השר רשאי לתת רישיון זמני למהנדס או לאדריכל, ממדינת חוץ (בסעיף זה - מומחה זר), לשם ביצוע פעולות שיוחדו לפי חוק זה למהנדס רשוי או לאדריכל רשוי, לפי העניין, לתקופה שלא תעלה על שנה, ובלבד שמתקיימים במומחה הזר כל אלה:

- (1) הוא רשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים;
- (2) הוא רשאי לתכנן או לבצע במדינת החוץ את המיזם שלשם תכנונו או ביצועו הוזמן לישראל;
- (3) הוא הוכר כבעל מוניטין ומומחה בעל שם בתחומו, על ידי השר, לאחר התייעצות עם המועצה;
- (4) הוא ביצע או תכנן בעבר מיזם דומה למיזם שלשם תכנונו או ביצועו הוזמן לישראל;
- (5) הוא הוזמן לישראל לשם תכנון או ביצוע מיזם שעלותו היא בסכום העולה על 500 מיליון דולר של ארצות הברית של אמריקה.

(ב) מומחה זר שקיבל רישיון זמני לפי סעיף זה לא יפעל בישראל אלא בליווי מהנדס רשוי או אדריכל רשוי, לפי סעיף 11, לפי העניין, שילוה את המומחה הזר בכל הנוגע לעמידה בהוראות לפי כל דין המסדיר את תחום פעילותו בישראל, ובכלל זה הוראות לפי חוק התכנון והבנייה (בסעיף זה - המלווה); נדרשה חתימת המומחה הזר על אישור או תכנית לפי כל דין, יחתום המלווה לצד חתימתו של המומחה הזר, ואולם אין בחתימת המלווה כדי לפגוע בזכויות המומחה הזר לפי חוק זכות יוצרים, התשס"ח-2007, ככל שיש לו זכויות כאלה.

(ג) השר רשאי להאריך את תקופת הרישיון הזמני כאמור בסעיף קטן (א) בתקופה נוספת שלא תעלה על שנה.

(ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות לפי חוק התכנון והבנייה.

12. ייחוד פעולות

(תיקון התשע"ג)

השר רשאי, לאחר התייעצות עם הוועדה המשותפת כמשמעותה בסעיף 21 לחוק ההנדסאים והטכנאים המוסמכים, התשע"ג-2012, ובאישור ועדת העבודה והבריאות של הכנסת, לייחד בתקנות פעולות למהנדס רשוי או לאדריכל רשוי; משיוחדה פעולה כך, לא יבצענה אדם אלא אם הוא בעל רישיון לפי סעיף 11.

13. אגרה שנתית

(תיקון התשע"ח)

מהנדס רשוי או אדריכל רשוי הרוצה לבצע בשנה פלונית פעולות האמורות בסעיף 12, ישלם עד חודש מרס של אותה שנה, ואם קיבל אותה שנה את רישונו - תוך חודש ימים מיום קבלתו, אגרה שנתית שנקבעה בתקנות; לא שילם אגרה כאמור - לא יבצע אותן פעולות, כל עוד לא שילם כפל האגרה; מהנדס רשוי או אדריכל רשוי שקיבל לראשונה את רישונו אחרי חודש יוני בשנה פלונית יהיה פטור מתשלום אגרה שנתית לאותה שנה; סעיף זה אינו חל על מהנדס רשוי או אדריכל רשוי שהוא עובד המדינה או בשירות צבא-הגנה לישראל.

(תיקון התשפ"ב)

(א) ביקש אדריכל רשוי להירשם כמורשה להגיש בקשות להיתר לפי פרק ה'4 לחוק התכנון והבנייה, רשאי הרשם לרשמו כמורשה להיתר, בפנקס המורשים להיתר (להלן - מורשה להיתר) ולתת לו תעודת מורשה להיתר, אם נוכח כי הכין כאדריכל רשוי במשך עשר השנים שקדמו לבקשה, לפחות חמש בקשות להיתר לפי סעיף 145 לחוק התכנון והבנייה שבשלהן ניתן היתר לפי הסעיף האמור, ושסך כל שטחי הבנייה הכוללים שלהן לא יפחת מחמשת אלפים מטרים רבועים; אדריכל רשוי יצרף לבקשתו לרישום כמורשה להיתר תצהיר לעניין התקיימות התנאים לעיל וכן אישורים על האגרות ששולמו בעד היתרי הבנייה והשטחים עליהם התבססו חישובי האגרות האמורות.

(ב) לא יירשם אדריכל רשוי כמורשה להיתר, אם הוא הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה ונסיבותיה, אין הוא ראוי להיות מורשה להיתר, בעבירה לפי פרק י' בחוק התכנון והבנייה, או בעבירה לפי סימנים ד' ו-ה' בפרק ט' בחוק העונשין, התשל"ז-1977; לעניין זה, "הורשע" - לרבות מי שבית המשפט קבע כי ביצע את העבירה.

(ג) נוכח הרשם כי נתן לאדם תעודת מורשה להיתר ולא מתקיימים התנאים הקבועים בהוראות לפי סעיף זה, רשאי הוא לבטל את הרישום, ובלבד שנתן למורשה להיתר הזדמנות להשמיע את טענותיו.

14. עונשין**(תיקון התשנ"א)**

(א) העובר על סעיפים 2, 11(ד) או 12, דינו - מאסר ששה חדשים;

(ב) העובר על סעיף 13, דינו - קנס.

15. התנהגות שאינה הולמת את כבוד המקצוע

השר יקבע בתקנות, לאחר התייעצות במועצה, כללים בדבר התנהגותם של הרשומים בפנקס המהנדסים והאדריכלים, והעובר עליהם ייאשם בהתנהגות שאינה הולמת את כבוד המקצוע.

16.**חקירה בהתנהגות מהנדסים ואדריכלים**5**(תיקונים: התשל"ז, התשנ"א, התשפ"ב)**

(א) המועצה רשאית למנות ועדת אתיקה מבין חבריה או מחוצה לה שתחקור מקרה שהובא לידיעתה ובו נאשם רשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים בהתנהגות שאינה הולמת את כבוד המקצוע, בין שנקבעת בכללים לפי סעיף 15 ובין אם לאו, או שנתחייב בדיון על עבירה שיש בה קלון או על עבירה לפי פרק י' לחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965, שקבע שר העבודה לענין זה באישור ועדת העבודה של הכנסת; ובלבד שתינתן הזדמנות לנאשם להשיב על האשמה ולהתגונן.

(ב) ⁵ועדת אתיקה לענין סעיף זה תהא מורכבת רובה מהנדסים או אדריכלים מאותו ענף ההנדסה או האדריכלות אשר בו רשום הנאשם.

(ג) ⁶השר, [בכפוף להוראות חוק זה] לאחר התייעצות עם שר המשפטים, רשאי לקבוע בתקנות סדרי דין בדיון לפני ועדת אתיקה, לרבות קביעת מועדים לדיונה ולמתן החלטותיה; ועדת אתיקה רשאית לקבוע לעצמה את סדרי הדין בפניה ככל שלא נקבעו בתקנות כאמור.

16א.**עבירת משמעת**7

(תיקון התשפ"ב)

מי שרשום בפנקס המהנדסים והאדריכלים או בפנקס המורשים להיתר (להלן - בעל מקצוע), שעשה אחד מאלה, עבר עבירת משמעת:

- (1) נהג בדרך שאינה הולמת את עיסוקו;
- (2) לעניין מורשה להיתר - הפר הוראה מההוראות לפי פרק ה'4 לחוק התכנון והבנייה;
- (3) השיג את רישומו בפנקס המהנדסים והאדריכלים או בפנקס המורשים להיתר, במצג שווא;
- (4) גילה חוסר יכולת, חוסר אחריות או רשלנות חמורה בעיסוקו כבעל מקצוע;
- (5) הפר כלל מכללי האתיקה שנקבעו לפי סעיף 15;
- (6) הורשע, בין בישראל ובין מחוץ לישראל, בעבירה פלילית שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש בעל מקצוע, או בעבירה כאמור שיש לה השלכה על עיסוקו; לעניין זה, "הורשע" - לרבות מי שבית המשפט קבע כי ביצע את העבירה.

16.ב.

ועדת אתיקה

7

(תיקון התשפ"ב)

(א) השר ימנה ועדת אתיקה, שתפקידה לדון ולהחליט בעבירות משמעת של בעל מקצוע (בחוק זה - ועדת האתיקה).
(ב) ועדת האתיקה תהיה בת שלושה חברים, והם:

- (1) מי שכשיר להתמנות לשופט של בית המשפט המחוזי, והוא יהיה היושב ראש;
- (2) שני בעלי מקצוע רשויים בעלי ותק של 10 שנים במקצועו של הנקבל; לעניין נקבל שהוא מורשה להיתר, יראו אדריכל רשוי כבעל מקצוע במקצועו של הנקבל.
- (ג) השר ימנה את בעלי המקצוע כאמור בסעיף קטן (ב) (2) ואת ממלאי מקומם מתוך רשימה של בעלי מקצוע שתיקבע על ידי המועצה.
- (ד) השר רשאי למנות ממלא מקום ליושב ראש הוועדה.
- (ה) מונו מספר בעלי מקצוע הכשירים לכהן בוועדת האתיקה בהתאם להוראת סעיף קטן (ג), ייקבע יושב ראש הוועדה את חברי המותב.

16.ג.

סיוג למינוי

8

(תיקון התשפ"ב)

לא ימונה לחבר ועדת האתיקה מי שמתקיים בו אחד מאלה:

- (1) הוא הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת, שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש חבר בוועדת האתיקה או שבית המשפט קבע לגביו שעבר עבירה כאמור;
- (2) הוגשו נגדו כתב אישום או קובלנה בשל עבירה כאמור בפסקה (1) וטרם ניתן פסק דין סופי בעניין;
- (3) בשל כהונתו כחבר ועדת האתיקה, הוא ימצא באופן תדיר במצב של ניגוד עניינים אשר ימנע ממנו למלא את עיקר תפקידו בוועדת האתיקה.

16.ד.

תקופת כהונה

8

(תיקון התשפ"ב)

- (א) חבר ועדת האתיקה ימונה לתקופה של ארבע שנים, והוא יוכל לשוב ולהתמנות ובלבד שלא יכהן יותר משתי תקופות כהונה רצופות.
- (ב) חבר ועדת אתיקה שהסתיימה תקופת כהונתו יהיה רשאי לסיים עניין שהתחיל לדון בו, גם אם לא ימשיך לכהן תקופת כהונה נוספת.
- (ג) הודעה על מינוי חברי ועדת האתיקה תפורסם באתר האינטרנט של זרוע העבודה במשרד הכלכלה והתעשייה.

16ה.

הפסקת כהונה לפני תום תקופת הכהונה

8

(תיקון התשפ"ב)

- (א) חבר ועדת האתיקה יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו אם התפטר במסירת כתב התפטרות לשר.
- (ב) התקיימה נסיבה מהנסיבות כמפורט להלן לגבי חבר ועדת האתיקה, השר יעבירו מכהונתו, בהודעה בכתב, לפני תום תקופת הכהונה ובסמוך למועד התקיימות הנסיבה:
- (1) התקיים בו האמור בסעיף 16ג(1) או (2);
 - (2) התקיים בו האמור בסעיף 16ג(3);
 - (3) נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו;
 - (4) התקיימו בו נסיבות אחרות שבשלהן אין הוא ראוי לכהן כחבר ועדת האתיקה.
- (ג) השר לא יפסיק כהונתו של חבר ועדת אתיקה לפי סעיף קטן (ב), אלא לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון טענותיו לעניין זה ויודיע על כך למועצה.
- (ד) הפסיק חבר ועדת האתיקה לכהן לפי הוראות סעיף זה, יפעל השר למינוי חבר אחר במקומו, בהתאם להוראות סעיף 16ב, בהקדם האפשרי.

16ו.

אי-תלות

9

(תיקון התשפ"ב)

במילוי תפקידו לפי חוק זה אין על חבר ועדת האתיקה מרות זולת מרותו של הדין.

16ז.

קובל וחוקר

9

(תיקון התשפ"ב)

- (א) התובע לפני ועדת האתיקה יהיה היועץ המשפטי של משרד הכלכלה והתעשייה או עורך דין עובד מדינה שהוא הסמיכו לכך (בחוק זה - קובל).
- (ב) נוכח קובל כי יש ראיות לכאורה לכך שבעל מקצוע עבר עבירת משמעת, יגיש נגדו קובלנה לוועדת האתיקה, זולת אם סבר שנסיונות העניין בכללותן אינן מתאימות להגשת קובלנה כאמור.
- (ג) תלונות על עבירות משמעת של בעל מקצוע יתבררו בידי עובד המדינה שהשר הסמיכו לכך (בחוק זה - חוקר); חוקר יפעל לפי הנחיות הקובל ויגיש לו את ממצאי בירורו ואת תוצאותיו.
- (ד) לשם ביצוע סמכויותיו לפי סעיף זה יהיו נתונות לחוקר הסמכויות לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות), וסעיף 3 לפקודה האמורה יחול, בשינויים המחויבים, על חקירה שערך חוקר.

(ה) לשם ביצוע סמכויותיהם, החוקר והקובל רשאים להיעזר ביועץ מומחה במקצועו של הנחקר או הנקבל, או בכללי האתיקה המקצועית של בעלי מקצוע, לפי יועץ כאמור יפעל בהתאם להנחיותיו, להוראותיו ותחת פיקוחו של החוקר או הקובל, לפי העניין, ולא יפעיל סמכות הכרוכה בהפעלה של שיקול דעת שניתנה לחוקר או לקובל לפי דין.

n16.

התליה דחופה של רישום מורשה להיתר מפנקס המורשים להיתר

9

(תיקון התשפ"ב)

(א) ראה יושב ראש ועדת האתיקה או ממלא מקומו, על פי המלצת הקובל או חוקר, אף אם טרם הוגשה קובלנה, שיש יסוד סביר לחשד שמורשה להיתר עבר עבירת משמעת או עבירה פלילית שמפאת חומרתה, מהותה או נסיבותיה אין הוא ראוי להיות מורשה היתר, רשאי הוא להתלות את רישומו של המורשה להיתר בפנקס המורשים להיתר.

(ב) לא יתלה יושב ראש הוועדה או ממלא מקומו רישום לפי סעיף קטן (א), אלא לאחר שנתן למורשה להיתר הזדמנות לטעון את טענותיו.

(ג) התליה לפי סעיף קטן (א) תעמוד בתוקפה לתקופה עליה יורה יושב ראש הוועדה או ממלא מקומו ושלא תעלה על שנה; ואולם אם בתום התקופה האמורה ראה קובל או חוקר כי ממשיכות להתקיים הנסיבות לפי סעיף קטן (א), רשאי הוא לבקש מוועדת האתיקה להורות על הארכת תקופת ההתליה בתקופות נוספות שלא יעלו על 90 ימים כל אחת, ויחולו הוראות סעיף קטן (ב).

(ד) הותלה רישומו של מורשה להיתר מפנקס המורשים להיתר בהתאם להוראות סעיף קטן (ג), והחליט קובל שלא להגיש קובלנה באותו עניין או שניתן פסק דין מזכה בהליך פלילי או משמעתי שלגביו היה מורשה להיתר נאשם או נקבל, לפי העניין - יודיע על כך הקובל למורשה להיתר לאלתר ותוקף ההתליה יפקע.

(ה) על החלטת התליה לפי סעיף זה, המורשה להיתר והקובל רשאים לערער בתוך 30 ימים לפני בית המשפט המחוזי אשר ידון בעניין בדין יחיד.

ט16.

התליה לפני הכרעת הדין

10

(תיקון התשפ"ב)

(א) הוגשה קובלנה כנגד בעל מקצוע והיה לוועדת האתיקה יסוד סביר לחשד שבעל המקצוע עבר עבירת משמעת, או שהוגש נגדו כתב אישום פלילי בשל עבירה כאמור בסעיף 16א(6), רשאית הוועדה, לבקשת הקובל, להפסיק זמנית את רישומו בפנקס, להתלות את רישומו של בעל המקצוע או להטיל מגבלות על ביצוע פעולות מסוימות בתחום עיסוקו, ובלבד שראתה שחומרת העניין מחייבת זאת וכי הדבר נדרש לשם הגנה על שלום הציבור, ולאחר שנתנה לבעל המקצוע הזדמנות לטעון את טענותיו.

(ב) התליה או הטלת מגבלות כאמור בסעיף קטן (א) תעמוד בתוקפה עד למתן החלטה סופית בהליך משמעתי או פסק דין סופי בהליך פלילי כאמור באותו סעיף קטן, והכול אלא אם כן הורתה ועדת האתיקה על מועד מוקדם יותר להפסקת ההתליה.

(ג) (1) ועדת האתיקה רשאית, לבקשת הקובל, להתלות רישונו, להגביל זמנית רישום או להגביל בעל מקצוע מביצוע פעולות מסוימות בתחום עיסוקו כאמור בסעיף קטן (א), אף בטרם הוגשה קובלנה בשל אותה עבירת משמעת, לאחר שנתנה לבעל המקצוע הזדמנות לטעון את טענותיו; לא הוגשה קובלנה בשל עבירת המשמעת בתוך שלושים ימים מיום שהותלה הרישיון או הוטלה ההגבלה כאמור, בטלה ההתליה או ההגבלה, לפי העניין.

(2) על אף האמור בפסקה (1), ועדת האתיקה רשאית להורות על הארכת ההתליה, הגבלת הרישום

הזמנית או ההגבלות הזמניות לתקופות נוספות, ובלבד שסך כל התקופות לא יעלה על שישה חודשים מהמועד שבו לראשונה הותלה הרישיון, הופסק זמנית הרישום או הוטלה ההגבלה.

(ד) על החלטת ועדת האתיקה לפי סעיף זה הנקבל והקובל רשאים לערער בתוך 30 ימים לפני בית המשפט המחוזי אשר ידון בעניין בדין יחיד.

16.

דין משמעתי ודין פלילי

11

(תיקון התשפ"ב)

(א) ענישה או זיכוי בהליכים פליליים או בהליכים משמעתיים לפי דין אחר, אינם מונעים נקיטת הליכים על פי חוק זה נגד בעל מקצוע בשל אותו מעשה או מחדל, ונקיטת אמצעי משמעת או זיכוי על ידי ועדת האתיקה בשל אותו מעשה או מחדל אינם מונעים נקיטת הליכים פליליים.

(ב) הוגש כתב אישום נגד בעל מקצוע בשל מעשה או מחדל המשמש גם עילה לדיון לפני ועדת האתיקה לפי חוק זה, רשאית ועדת האתיקה להפסיק את דיוניה עד למתן פסק דין סופי בהליך פלילי.

16.א.

סמכויות עזר של ועדת האתיקה

11

(תיקון התשפ"ב)

(א) ועדת האתיקה רשאית ביוזמתה או לבקשת בעל דין -

(1) לזמן אדם לבוא לפניו כדי להעיד או להציג דבר;

(2) להזהיר או להשביע עד בהתאם לחוק לתיקון דיני הראיות (אזהרת עדים וביטול שבועה), התש"ם-1980;

(3) לבקש מבית המשפט המחוזי, לתת צו לפי סעיף 13 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971,

לשם גביית עדות;

(4) לפסוק דמי נסיעה ושכר בטלה לעדים שהוזמנו לפי סעיף זה, כמו לעד שהוזמן להעיד בבית משפט.

(ב) דרשה ועדת אתיקה מאדם להעיד או להציג דבר כאמור בסעיף זה, והוא סירב לעשות כן בלא הצדק המניח את דעת

הוועדה, רשאית היא לצוות על הבאתו לפניו בזמן שתקבע בצו, ובלבד שהזהירה אותו כי בכוונתה לעשות כן; על צו הבאה

לפי סעיף קטן זה יחולו ההוראות לפי סעיף 73א לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, בשינויים המחויבים.

(ג) הסמכות להחליט בעניינים לפי סעיף זה הנוגעים לקובלנה מסוימת נתונה ליושב ראש ועדת האתיקה, שעה שהוועדה

אינה יושבת בדין.

(ד) הוראות סעיף זה יחולו, בשינויים המחויבים, על סמכויות יושב ראש ועדת האתיקה להורות על התליה לפי סעיפים 16ח

ו-16ט.

17.

עונשים על התנהגות שאינה הולמת את כבוד המקצוע

12

[תיקונים: התשל"ז (מס' 2), התשנ"א]

(א) לאחר חקירה כאמור בסעיף 16, רשאית ועדת האתיקה, אם תראה לעשות כן למען הגנת הציבור או שמו הטוב של

המקצוע, להחליט על אחד מאלה:

(1) התראה;

(2) נזיפה;

(3) קנס בשיעור שלא יעלה על הקבוע בתקנות;

(4) התליית תעודת מהנדס רשוי או אדריכל רשוי או הפסקת הרישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים או שתיהן כאחת, והכל לתקופה שתקבע ועדת האתיקה;

(5) ביטול תעודת מהנדס רשוי או תעודת אדריכל רשוי או ביטול הרישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים או שניהם כאחד.

(ב) החליטה ועדת האתיקה על התליית תעודה או הפסקת הרישום כאמור בסעיף קטן (א) (להלן - התליה), רשאית היא להורות באותה החלטה שהתליה תהא על תנאי, כולה או מקצתה.

(ג) הוחלט על התליה על תנאי, לא תבוצע ההתליה אלא אם הנידון עבר, תוך תקופה שנקבעה בהחלטה ושלא תפחת משנה אחת ולא תעלה על שלוש שנים (להלן - תקופת התנאי), אחת העבירות כאמור בסעיף 16(א) ¹³—שנקבעה בהחלטת ועדת האתיקה והמועצה מצאה אותו אשם בעבירה כזאת (להלן - עבירה נוספת) תוך תקופת התנאי או לאחריה; היתה העבירה הרשעה בעבירה פלילית, אין נפקא מינה אם ההרשעה היתה תוך תקופת התנאי או לאחריה, ובלבד שהעבירה הפלילית בוצעה תוך תקופת התנאי.

(ד) תקופת התנאי תתחיל מיום שהודע לנידון על החלטת ועדת האתיקה, זולת אם המועצה נתנה הוראה אחרת.

(ה) קביעת העבירות הנוספות יכול שתהא בציון סוג של עבירות או בפירוט עבירות מסוימות, אם דרך תיאורן ואם דרך איזכור הוראות חוק; אוזכרה הוראת חוק והיא בוטלה לאחר מכן והוראה אחרת באה במקומה, יראו את החלטת ועדת האתיקה כמאזכרת את ההוראה האחרת.

(ו) החליטה ועדת האתיקה על התליה בשל עבירה נוספת, לא תורה שההתליה תהיה כולה על תנאי.

(ז) מי שנידון להתליה על תנאי ונמצא אשם בשל עבירה נוספת, תצווה ועדת האתיקה על ביצועה של ההתליה.

(ח) מצאה ועדת האתיקה את הנידון אשם בעבירה נוספת ולא החליטה בשל אותה עבירה על התליה, רשאית היא, מטעמים שיירשמו, על אף האמור בסעיף קטן (ז) ובמקום לצוות על ביצועה של ההתליה, לצוות על הארכת תקופת התנאי לתקופה נוספת שלא תעלה על שנתיים, אם שוכנעה שבנסיבות הענין לא יאה זה צודק לבצע את ההתליה על תנאי.

(ט) לא תשתמש ועדת האתיקה בסמכות לפי סעיף קטן (ח) אלא בהחלטתה הראשונה שבה מצאה את הנידון אשם בעבירה נוספת.

.18

חקירה בענין צבאי

14

(תיקונים: התשנ"א, התשפ"ב)

(א) נאשם אדם לפי סעיף 16 על מעשה שביצע במסגרת צבא-הגנה לישראל או עקב השתייכותו אליו, יתמנה לוועדת אתיקה שתחקור במקרה לפחות חבר אחד של המועצה, והרכב ועדת האתיקה כולה יהיה טעון אישורו המוקדם של שר הבטחון.

(ב) הודיע שר הבטחון, או מי שהוסמך לכך על ידיו, בתעודה בחתימת-ידו, כי ידיעה פלונית שהגיעה לוועדת אתיקה לפי סעיף קטן (א) היא סוד בטחוני, תישמר הידיעה לפי האמור בתעודה.

(ג) בחקירה שסעיף זה חל עליה יהיו סמכויות ועדת האתיקה לפי סעיפים 17 ו-19 בידי ועדת אתיקה בהרכב כאמור בסעיף קטן (א).

.19

העמדה לעיון הציבור של החלטות ועדת האתיקה

15

(תיקון התשפ"ב)

(א) ועדת האתיקה תעמיד את החלטותיה לעיון הציבור באתר האינטרנט של זרוע העבודה במשרד הכלכלה והתעשייה וכן

בדרכים נוספות כפי שתורה, והכול בלא ציון שם הנקבל ופרטים אחרים שיש בהם כדי לזהותו (בסעיף זה - פרטים מזהים).
(ב) החליטה ועדת האתיקה על ביטול, התליה, הפסקת רישום או על קביעת תנאים והגבלות לפי הוראות סעיף 17, תפרסם באופן בולט באתר האינטרנט של זרוע העבודה במשרד הכלכלה והתעשייה ובפנקס המהנדסים והאדריכלים או בפנקס המורשים להיתר, לפי העניין, את דבר הביטול, ההתליה, הפסקת הרישום או התנאים וההגבלות, לפי העניין, בציון שמו של הנקבל, ואם הוגש ערעור על החלטה כאמור - גם את דבר הגשת הערעור ואת תוצאותיו.
(ג) פרסום כאמור בסעיף קטן (ב) יעמוד לעיון הציבור עד תום תקופת ההתליה או התנאים כאמור, אולם הוועדה רשאית להעמיד לעיון הציבור את החלטתה מעבר לתקופה זו בהתאם להוראות סעיף קטן (ד).
(ד) על אף האמור בסעיף קטן (א), ועדת האתיקה רשאית להעמיד לעיון הציבור את החלטתה, כולה או חלקה, כאמור באותו סעיף קטן, בציון פרטים מזהים, בדרך ולתקופה קצובה כפי שתורה, ולאחר ששמעה את הקובל ואת הנקבל ושקלה בין השאר את הפגיעה בשמו הטוב ובפרטיותו של הנקבל או של צד שלישי ואת הצורך באזהרת הציבור.

19. הודעה על הרשעה בפלילים

(תיקון התשל"ז)

בית-משפט שהרשיע מהנדס או אדריכל בעבירה פלילית, לרבות בית-משפט שדחה ערעור על הרשעה כאמור, כולו או מקצתו, ימציא למועצה באמצעות היועץ המשפטי לממשלה העתק מפסק-הדין; שר המשפטים רשאי לקבוע בצו סוגי עבירות שלגביהן לא יחול סעיף זה.

20

חידוש התעודה או הרישום

16

(תיקון התשנ"א)

. החליטה ועדת האתיקה לבטל תעודת מהנדס רשוי או אדריכל רשוי, או לבטל רישום בפנקס המהנדסים והאדריכלים, רשאי השר לחדשם, על פי המלצת ועדת אתיקה שנתמנתה לענין זה על-ידי המועצה ושנתקבלה שלוש שנים לפחות אחרי ההחלטה בדבר ביטול התעודה או הרישום.

20. ערעור

(תיקון התשנ"א)

(א) החלטה של ועדת האתיקה כאמור בסעיפים 17, 18 ו-19, למעט החלטה על התראה או נזיפה, ניתנת לערעור לפני בית משפט מחוזי, לא יאוחר מהיום השלושים לאחר שניתנה ההחלטה אם ניתנה בפני המערער, או לאחר שהומצא לו העתק ממנה אם ניתנה שלא בפניו.

(ב) בית המשפט רשאי להחליט על עיכוב ביצוע החלטה של ועדת אתיקה על פי בקשת המערער.

(ג) בבואו להכריע בערעור רשאי בית המשפט לעשות אחת מאלה:

(1) לקבל או לדחות את הערעור כולו או מקצתו, לשנות את ההחלטה של ועדת האתיקה או לבטלה ולתת

אחרת במקומה, או להחזיר את ההחלטה עם הוראות לדיון חוזר בוועדת האתיקה.

(2) ליתן כל החלטה שועדת האתיקה היתה מוסמכת ליתתה.

(ד) שר המשפטים רשאי, לאחר התייעצות עם השר, לקבוע בתקנות את סדרי הדין בערעור וכן בבקשה לעיכוב ביצוע

החלטה של ועדת אתיקה.

21. הוראת מעבר

מי שעבד בענף הנדסה או אדריכלות לפני פרסום הודעה על פתיחת מדור לאותו ענף בפנקס המהנדסים והאדריכלים ונרשם בפנקס תוך תשעה חדשים לאחר הפרסום, זכאי לקבל תעודה כתום תקופת עבודתו שנקבעה לפי סעיף 11, אף שלא היה רשום בפנקס כל אותה תקופה.

22. שמירת תקפם של דינים אחרים

שום דבר האמור בחוק זה אינו בא למעט מהוראות חוק החשמל, התשי"ד-1954, או מתקנות לפיו, או לפגוע בזכות או בחובה לפיהם.

23. ביצוע ותקנות

השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו.

יצחק בן-צבי

דוד בן-גוריון

נשיא המדינה

ראש הממשלה

[1.] ס"ח 250, התשי"ח, עמ' 108.

תיקונים: ס"ח 455, התשכ"ה, עמ' 126;

ס"ח 661, התשל"ב (13.7.1972), עמ' 118;

ס"ח 836, התשל"ז (30.12.1976), עמ' 39;

ס"ח 853, התשל"ז (18.3.1977), עמ' 124 [התשל"ז (מס' 2)];

ס"ח 1345, התשנ"א (22.2.1991), עמ' 94;

ס"ח 1377, התשנ"ב (2.1.1992), עמ' 37;

ס"ח 1994, התשס"ה (3.4.2005), עמ' 284;

ס"ח 2386, התשע"ג (15.11.2012), עמ' 29. הצ"ח - כנסת 460, התשע"ב, עמ' 186;

ס"ח 2698, התשע"ח (11.3.2018), עמ' 225. הצ"ח - כנסת 706, התשע"ז, עמ' 172;

ס"ח 2933, התשפ"ב (18.11.2021), עמ' 234. הצ"ח - ממשלה 1443, התשפ"א, עמ' 840.

[2.] ראו אצילת הסמכויות עפ"י סעיף 9 לרשם המהנדסים והאדריכלים בי"פ 3888, התשנ"א, עמ' 2716, בי"פ 6183,

התשע"א, עמ' 1904, ביטולן בי"פ 6968, התשע"ה, עמ' 2887, ואצילתן שוב בי"פ 7141, התשע"ו, עמ' 1003.

[3.] ראו אצילת הסמכויות עפ"י סעיף 11 לרשם המהנדסים והאדריכלים בי"פ 6183, התשע"א, עמ' 1904, ביטולן בי"פ 6968,

התשע"ה, עמ' 2887, ואצילתן שוב בי"פ 7141, התשע"ו, עמ' 1003.

[4.] תחילת תוקפו של סעיף 13 א ביום 30.6.22 (תיקון התשפ"ב).

[5.] ס"ק 16 (א) ו-(ב) בטלים החל ביום 30.6.22 (תיקון התשפ"ב).

[6.] בס"ק 16 (ג), המילים המוקפות בסוגריים מרובעים ייקראו החל ביום 30.6.22 (תיקון התשפ"ב).

[7.] תחילת תוקפם של סעיפים 16 א - 16 יא לחוק ביום 30.6.22. ראו גם הוראות תחילה ומעבר בסעיף 63 לתיקון (תיקון

התשפ"ב).

[8.] תחילת תוקפם של סעיפים 16א - 16יא לחוק ביום 30.6.22. ראו גם הוראות תחילה ומעבר בסעיף 63 לתיקון (תיקון התשפ"ב).

[9.] תחילת תוקפם של סעיפים 16א - 16יא לחוק ביום 30.6.22. ראו גם הוראות תחילה ומעבר בסעיף 63 לתיקון (תיקון התשפ"ב).

[10.] תחילת תוקפם של סעיפים 16א - 16יא לחוק ביום 30.6.22. ראו גם הוראות תחילה ומעבר בסעיף 63 לתיקון (תיקון התשפ"ב).

[11.] תחילת תוקפם של סעיפים 16א - 16יא לחוק ביום 30.6.22. ראו גם הוראות תחילה ומעבר בסעיף 63 לתיקון (תיקון התשפ"ב).

[12.] החל ביום 30.6.22 יהיה נוסח 17(א) כדלקמן:

"(א)מצאה ועדת האתיקה כי הנקבל עבר עבירת משמעת, רשאית היא לנקוט נגדו אחד או יותר מאמצעים אלה:

(1) התראה;

(2) נזיפה;

(3) קנס בסכום שלא יעלה על הקנס הקבוע בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-19;

(4) קביעת תנאים והגבלות שיחולו על עבודתו של בעל המקצוע;

(5) התליית רישיון או הפסקת רישום לתקופה שלא תעלה על חמש שנים;

(6) ביטול רישיון או רישום."

[13.] החל ביום 30.6.22, בס"ק 17(ג), במקום "16(א)" בא "16א" (תיקון התשפ"ב).

[14.] החל ביום 30.6.22 בס"ק 18(א), במקום "16" בא "חוק זה" (תיקון התשפ"ב).

[15.] תחילתו של סעיף 19 בנוסח זה - ביום 30.6.22 והוא יחול גם על עבירת משמעת שנעברה לפני התאריך הנ"ל. עד אז יחול הנוסח הבא, אשר יחול על הליכים תלויים ועומדים בוועדת האתיקה אשר החלו לפני מינוי הוועדה לפי סעיף 16ב: "ועדת האתיקה רשאית לפרסם, בצורה ובאופן שייראו לה, כל החלטה לפי סעיף 17, ובלבד שאם החליטה על התראה או שלא החליטה להטיל כל סנקציה, לא יפורסם שמו של המהנדס או האדריכל הנוגע בענין אלא לפי בקשתו." (תיקון התשפ"ב).

[16.] ראו אצילת סמכויות עפ"י סעיף 20 לרשם המהנדסים והאדריכלים ב"פ 7141, התשע"ו, עמ' 1003.

//